

Pranešimas spaudai
2026 m. vasario 5 d.

Pirmasis reformos mėnuo: gyventojai pradėjo naudotis lankstesnės pensijų sistemos galimybėmis

„Sodros“ paskelbti sausio duomenys fiksuoja pirmuosius gyventojų sprendimus po pensijų sistemos pakeitimų. LIPFA vertinimu, šie duomenys patvirtina, kad gyventojų naudojimasis lankstesnėmis sistemos suteikiamomis galimybėmis daugiausia susijęs su daliniu lėšų atsiėmimu arba su sudėtingomis gyvenimo aplinkybėmis, kai kaupimas dėl sveikatos būklės gali prarasti prasmę. Vis dėlto pilnesni duomenys apie pateiktus prašymus pasitraukti iš II pakopos paaiškės pasibaigus ketvirčiui, kai bus išmokėtos lėšos, nes iki pat balandžio dalis gyventojų savo sprendimus dar gali atšaukti.

Sausio mėnesį startavę pensijų sistemos pakeitimai pirmą kartą suteikė gyventojams galimybę praktiškai patikrinti, kaip veikia lankstesnė kaupimo sistema. Lietuvos investicinių ir pensijų fondų asociacijos (LIPFA) vertinimu, būtent šis „pasitikrinimo momentas“ ir nulėmė, kad dalis gyventojų sprendimus priėmė jau pirmosiomis reformos savaitėmis.

„Per pirmąjį metų mėnesį visas ar dalį lėšų iš antrosios pakopos atsiėmė apie 2 proc. nuo visų maždaug 1,4 mln. gyventojų, šiuo metu papildomai kaupiančių antroje pensijų pakopoje. Skaičiai rodo, kad šie sprendimai buvo pasverti ir priimti įvertinus asmeninę situaciją, o didžioji dalis gyventojų, pasinaudojusių sistemos lankstumu, ir toliau lieka kaupimo sistemoje bei planuoja savo finansinę ateitį“, – sako LIPFA vadovas Vaidotas Rūkas.

LIPFA vertinimu, sausio mėnesio sprendimų statistika patvirtina, kad pensijų sistema pradėjo veikti taip, kaip ir buvo sumanyta – kaip lankstus, daugiau pasirinkimo suteikiantis ilgalaikio taupymo mechanizmas.

Skirtingos galimybės

Didžiausia dalis sprendimų – apie 1,25 proc. visų kaupiančiųjų – buvo susiję su galimybe vieną kartą pasinaudoti dalimi sukauptų lėšų. Gyventojai rinkosi atsiimti iki 25 proc. savo įmokomis sukauptos sumos, tuo pat metu išliekant pensijų sistemoje ir tęsiant papildomą kaupimą. Asociacijos vertinimu, tai rodo, kad žmonės supranta papildomo kaupimo naudą ir, pasinaudodami didesniu sistemos lankstumu, derina ilgalaikį kaupimą su trumpalaikiais finansiniais poreikiais.

„Šis pasirinkimas rodo, kad žmonėms svarbu turėti ir galimybę papildomai kaupiti ateičiai, ir reaguoti į šiuo metu atsiradusius finansinius poreikius. Galimybė atsiimti dalį sukauptų lėšų leidžia spręsti trumpalaikius finansinius klausimus neatsisakant ilgalaikio kaupimo. Tai leidžia sistemai geriau prisitaikyti prie skirtingų gyvenimo situacijų“, – sako V. Rūkas.

Kita dalis sprendimų susijusi su vėlesniu gyvenimo etapu – maždaug 0,5 proc. nuo visų kaupiančiųjų, kuriems iki pensinio amžiaus liko mažiau nei penkeri metai ir kurie nesukaupė privalomos anuiteto sumos, pasirinko atsiimti visą sukauptą turtą. Dar 0,35 proc. nuo visų kaupiančiųjų nutraukė kaupimą dėl ypač sunkių sveikatos aplinkybių.

„Galimybė pasitraukti iš kaupimo kritinėmis gyvenimo situacijomis yra esminė reformos dalis. Tai ne finansinė privilegija, o žmogaus teisė – principas, kuris pirmiausia kalba ne apie pinigus,

o apie pagarbą žmogaus orumui ir galimybę gauti realią pagalbą sunkiausiais gyvenimo momentais“, – pabrėžia V. Rūkas, primindamas 2024 m. kovo 7 d. Konstitucinio Teismo išaiškinimą.

Ilgalaikio kaupimo nauda

Pensijų fondai šiandien yra vienas paprasčiausių ir patikimiausių būdų kaupti ilgalaikiam tikslui – senatvei. Gyventojams nereikia patiems aktyviai sekti rinkų ar priimti sudėtingų investavimo sprendimų – tai daro profesionalūs fondų valdytojai, investuojantys pagal aiškias ir griežtai prižiūrimas taisykles.

Nuo 2019 m., kai Lietuvos antrosios pakopos pensijų fondai pradėti valdyti gyvenimo ciklo principu, jų sukaupta vidutinė investicinė grąža jau siekia apie 86,6 proc. Tai reiškia, kad per šį laikotarpį gyventojų sukauptos lėšos reikšmingai augo, nepaisant rinkų svyravimų ir krizių.

2026 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvos gyventojai antrosios pakopos pensijų fonduose jau yra sukaupę 10,6 mlrd. eurų – tai jų asmeninės santaupos, skirtos būsimoms pensijų išmokoms. O bendra pensijų fondų per visą veikimo laikotarpį sukurta nauda – investicijų grąža kartu su jau išmokėtomis lėšomis – nuo 2004 m. jau viršijo 4 mlrd. Eurų.

Daugiau informacijos:

Severa Augusta Lukošaitytė

+37066767952

info@lipfa.lt